

Milyen a stílusa?

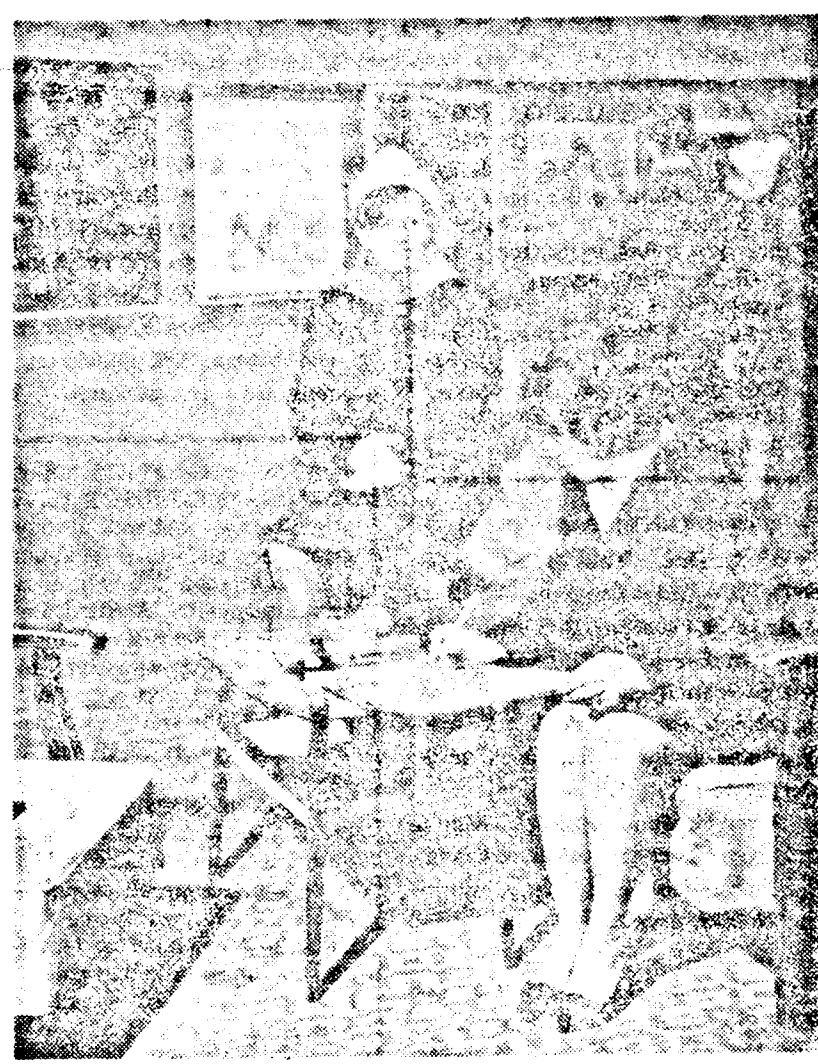
(III.)

A szépirodalmi stílus az esztétikai hatás elérésére való törekvésben valamennyi nyelvi stílus fölött áll. Ezzel a lényeges megkülönböztető vonással magyarázható, hogy a kutatók a legújabb időkig — az az századunkig — egyenlőségi jelet tettek a szépirodalmi stílus és a stilisztika közé.

Ezzel ellentétben a mai modern stilisztika nem hanyagolja el a mindennapi beszélt nyelvet — a társalgási stílus — vizsgálatát sem. Legjellemzőbb vonásait szóhasználatában és mondatalkalmazásában emelik ki. A társalgási stílus szavai gazdag hangulati tartalmúak, mivel spontánul, de maradéktalanul kifejezik a beszélőnek a hangulathoz vagy a beszéd tárgyához való viszonyát. Így keletkeznek a humoros túlzó formák, a „bemondások”, a sajátos fordulatok, szóhasználatok, szójátékok, jövszókalkulációk, például jomadar; öregem; nagy bölcs; ismeri, mint a tenyerét; ritka, mint a fehér holló; fakutya; maci; stb. Ezek a nyelvi formák nem elítélendők, ellenkezőleg, színessé, fordulatossá teszik a beszédet. (A valóban durva árnyalatok alkalmazása társalgás közben nem igazolható a stilisztika szabályaival: legfeljebb — mértékkel — a szépirodalmi stílus alkalmazza a szereplők jellemének bemutatásakor.) A keresetlenség a társalgási stílus mondatalkalmazásában is megnyilvánul: kedveli a hiányos és tagolatlan szerkezeteket, az egyszerű mondatokat, a félbeszakítást, közbevételt, mások szavainak szóról-szóra való idézését, egyszerű a közvetlen kifejezési módokat.

A társalgási stílus, mint stílus, nem kiaknázta tehát a közvetlen, humoros, gunyos, bizalmas, feszélytlen, valamint alkalmadtán a választékos árnyalatokat, de mindenkori kirekeszt a patetikus, dagályos, cikornyás, fennkölt beszédmodort, a mondatalkalmazásban pedig a bonyolult körmondatokat.

A társalgási stílusnak ezeket az iratlan — sőt a modern stílusoktól tanulmányozott, s így már írott — szabályait minden beszélőnek figyelembe kell vennie. Ellenkező esetben értelmetlen, sőt nevetségessé válhat beszédmodorunk.

Képünk a bukaresti képzőművészek tárlatáról készült.

Ne siess szerelem...

Orkánkabátos, Greg este volt már, amikor kísértelt a villamosmegállóhoz. A délután pokla, az az embertelen magányosság, ami őt és hat óra között szinte apróra vágta az idejét, lassan betároltorgott a lámpagyújtó alkonyatába. Legalább ezek a vasárnapi délutánok ne lennének. Amióta „végleg” szakítottak, fél a vasárnapotól. A hétköznapiak malmában még sikerül valahogy nem odafigyelni, de ez is egyre bravurösebb erómutatvány, amit még bemutatni sem lehet, mert elfakult a szápadlat alatt és kényszeredetten vagy cinikus mosolyokat fakaszt. Hogy is mondta Rochefoucauld? „Ahhoz valamennyien elég erősek vagyunk, hogy a mások baját elviseljük”.

A villamosok sűrűn érkeztek és távoztak, de csak cigarettáit falta és nem nézett

utának. Valamikor az első villamost sem volt türelme kivárni. Taxit rendelt és sebességét győrtte a sofőrt. Csodálatos, de borzalmas is az emberi természet. Ha a sátnya akaraton eluralkodik az érzelme, a paradicsomi hangulatok leszedednek a meghiúsult órák örömfelhőbe burkolt Olimpuszáról, és a hétköznapi indulatok posványában előbb-utóbb egymás ellen fordulnak, mint a görög mitológiában az istenek.

Hol az a régi szerelem? Hol az a tavasz, ami összedortta őket, mint az égboltot és a tengert a vágyzóító távol, ahol az udvaros hold beléleg a habokba és a lágy esti szél megfürösztö a csillagokat, mielőtt rácsokolja a nyáreszszakak mélytonusú baltáira. Hol van az egymásratalálás nagy reneszánsza,

amiben megszépültek még a bűnök is és csak égni, emészteni és megdicsőíteni kellett a szenvedélytől, mint a romantika nagy regényeiben, amelyeket ma már fanyalag olvasunk, mert nem találjuk elég bonyolultnak, melynek és modernnek az egysejű hűsők lélekrajza. Egyikük voltak? Akkor igen! És kirabolták és megáláztatták is, mint a tatárjárta országok, mint Vietnamban a lombtalannított dzsungel. A lelek hombarájában mint elsőlyedt haragok fájdalma koborgott a megcsúfolott emberiség, de a kifosztottság kriptáitában a legközvetlenebb. A Henningway-i ember visszakövetelte az élet örömeit, szépségét, és tavaszát szomjazott a szerelemre, mint megváltoztató zivatarrá peritült utána a felperzselt földet.

Megváltó szerelem? Nevetésges! Nem forró szurokba, hanem forró kölnivízbe martogatták az áldozatot. Kitérítik a normális fájdalomérzet határait, az alproblémák álkorofillja ráterpeszkedik az életre, amíg a hetedik mennyországban loquatjuk a lábunkat, és amikor már örök szomjuságra tikkasztott a csökök mérge, eszünkbe jut Ady:

„Több voltunk, jaji, tán kevesebb, Mint a hajrás, kis szerelmek. Tul vánkoston, leplen, ingben. Sirva láttuk meg: ez se Minden”.

A villamosok egyre jöttek és egyre mentek. Bármelyik elvinnie hozzá. Rövid magyarázkodás, esetleg megvitás, és azután újabb kompromisszum következhetne. A kompromisszumok mint szadista indiánok, lassan-alkalpjuk meg a legtitább érzelmeket. A feltételesség újabb és újabb ro-

hamaitól megtizedelve és beég kacagással térnek vissza az egykori lázas vallomások, és a szerelem nagy görögütést, lassan, de biztosan, elcsúszott csodává szomorították a méltatlan indulatokat. Valamikor kevesnek talált a 60 kilométeres sebességet, mely hozzá röpítette. Most, a nem tudni hanyadik „végleges” szakítás után, gladiátorharcba a magányval és az emlékekkel, eszébe jutott a legelső találkozás. Apró részletek jelentek meg az emlékezés képernyőjén, a múlt idő rossz akusztikájának hangzavarában és a színzénés megszépítő messzeségében inkvizítor vágak boncolták a mulat. És azután a jelent is! A főtárgaló bizonytalanságot. Vajon mit csinál most? Nevet, sir, örül vagy jajgat? Vajon mivel vagy mivel próbálja elűzni a beomló órák keserű magányát? Hirtelen fényesen emlékedett ki a felhőből elmelkedés labirintusából, leszárt mozdulataival, éret asszonyi pompájában láttá színeket és szörnyetegnek, vágtyól re-

megőnék és eltaszítónak. okosnak és ostobának, láttá harcosnak, aki nem válogat az eszközökben és a létező győzöttnek, aki nem tud, nem mer vagy nem akar meghajolni. „Száz alakban kar valakivel. Mindegy, hogy kivel: baráttal vagy ellenséggel, hidegfejtű józannal vagy bolond részeggel; s mindegy, hogy miről: könyvekről vagy sportról, az eletről vagy az elidegenedésről. A természet örök törvénye szerint minden folyamatban van születés, fejlődés, virágzás és minden virágzás után jön az alkony. A szerelem alkony a tornyosodó kompromisszumok hegyéhez fájdalma. A gyengék elviselik, hozzáhűlyölnek és elvesznek benne. Az erősek a félelmetesen erősek a magányba menekülnek és fogcsikorgatva nézik, hogyan jégesednek el a visszatérő utak. Kompromisszum vagy magány? Magány vagy kompromisszum?

Gyalog vágott neki a hosszú utnak, hátha valamilyen csoda időközben megmennt. Féltan talalkoztak! Mosdóvíz-tiszta hajnal uzsott a város felett. FRISS PANIAN IVAN

Ma a színház és iskola közötti kapcsolat új tartalmat kapott. A színház még nagyobb teret tölt be az oktatásban, annak szerves részévé vált. Az ifjúság rendszeres látogatója az előadásoknak és ezzel a színház nemcsak a tanult drámák szemléltető eszköze, hanem az esztétikai nevelésnek is egyik legfontos tényezője lett. Az aradi társulat tagjai számtalan esetben rendeztek találkozókat a diákokkal. Eppen a napokban tartottunk hasonló találkozót a Ion Slavici Liceum diákjaival, ahol rövid ismertető után a társulat tagjai a román költészet nagyjainak verséből szavaltak, majd részletek játszottak a közeljövőben sorra kerülő bemutatóból. I. L. Caragiale MOFTANGHI című darabjából. Ezzel a találkozással köszöntöttük városunkban a Színházi Világnapot. ROSCOVICI ENRIC

Végre ünnepeltünk!

Olyan féllábon ugráló lelkesedéssel jöttem ki szerda este a színházból. Idestova eltelt egy évad, a műsorterve foglalt színdarabok nagy része megkóstolta az aradi rivalda fenyét, de csak villogott ebben a fényben, hidegen, közömbösen. Nem tudott perzselni, nem tudott igazán lelkesíteni, nem tudott Thália szentélyébe áhítatot

Dan Alecsandrescu rendező végére ismét játékmester volt. Az évad folyamán eddig látott rendezéseitől eltérően lemondott az erőszakolt szimbólumokról. Instruktív beleolvadtak a színészi játékba, nem csúngtek ballasztoszerűen az alakokon, az alakítások természetességét szolgálták. Az előadás erőltetett belemagyarázásoktól mentes

Vigjátéki naivaként mindenestre ismét bizonyított.

Egy-egy színházi előadás ismeretesekeor általában csak a főbb szerepek alakításának méltatására futja. Ezuttal is talán több dicséret jeltört érdemelte Alexandru Fierascu, Viorica Popescu, George Diulescu és Dan Bubulici játéka. Meg kell elégnünk azonban a felsorolással és azzal az észrevétellel, hogy ezuttal valamivel többet vártunk Gabi Daicu-tól, akinek ismerjük remek vigjátéki adottságait. Ezuttal azonban ő tűnt mesterkeltebbnek a többiekénél. És ugyanezt mondhatnánk el Vasile Varganinak alakításáról is.

Kitűnő játékeret biztosított Sever Frențiu díszlete. A modern vonalú, levegős és ezért teret nyitó színpadkép jól szolgált az előadás menetét.

Hat igen, végre ünnepeltünk az aradi színház nezőterén. Ebben az évadban első alkalommal éreztük azt a hangulatot, amely a színházi bemutatóra kötelező. Merjem remélni, hogy ezentul nem is lesz másként?

ZNOROVSKY ATTILA

Az utolsó vagány halála bemutatójáról

tisztaságával, egyszerűségével tűnt ki.

A társulat csaknem teljes egyöntetűséggel megértette a rendező szándékát — csakis így születettek meg a hosszú tapssal ünnepeelt mesterkéletlen alakítások. Először is a főszerepet alakító Ovidiu Grigorescu játékát említeném meg. Őszinte szerepfórmális volt, annyira hogy önkéntelenül feltettem magamban a kérdést: miért látom olyan ritkán színpadon? Mariana Stereről már nem állíthatom, hogy keveset foglalkoztatják. Ebben az évadban harmadszor láttam igényes szerepben, bár az is igaz, hogy mindig ugyanabban a szerepkörben. Gondolom, nemcsak fizikai adottságai érdemesítik arra, hogy mással is megpróbálkozzék.

A társulat csaknem teljes egyöntetűséggel megértette a rendező szándékát — csakis így születettek meg a hosszú tapssal ünnepeelt mesterkéletlen alakítások. Először is a főszerepet alakító Ovidiu Grigorescu játékát említeném meg. Őszinte szerepfórmális volt, annyira hogy önkéntelenül feltettem magamban a kérdést: miért látom olyan ritkán színpadon? Mariana Stereről már nem állíthatom, hogy keveset foglalkoztatják. Ebben az évadban harmadszor láttam igényes szerepben, bár az is igaz, hogy mindig ugyanabban a szerepkörben. Gondolom, nemcsak fizikai adottságai érdemesítik arra, hogy mással is megpróbálkozzék.

Bukaresti képzőművészek tárlata városunkban

Városunk kiterbelyesedő szellemi életének egyik legérdekesebb színterét képezik az itt alkotó képzőművészek. Az utóbbi években többen is jártak közülük külföldön, ahol kiállításokat rendeztek. A szellemi kincs folytonos növekedésének talán legfontosabb követelménye az elszigetelődés elkerülése. A Képzőművészek Szövetségének aradi fiókja éppen ezért cserékiállításokat rendez más városokban élő festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal. Ennek eredményeképpen láthattuk nemrégiben a nagybányaiai munkáit, a napokban pedig a bukarestiekét.

Jelenet a színdarabból.

ÚJ KÖNYVEK • ÚJ KÖNYVEK • ÚJ KÖNYVEK

Irodalmi szótár

A hazai könyvkiadás újabb kőttel gazdagította román nyelvű szótár sorozatát. A Dictionarul de terminologie literară (Az irodalmi terminológiák szótára) Editura Stiințifică, București 1970 — az első ilyen munka román nyelven. A szerzők (M. Angelescu, E. Bol-dan, M. Iordan, I. Oana és P. Ru-xandoiu) a mintegy 700 fogalom összesűritésével az irodalomtörténet, elmélet, kritika stb. tárgyköréből, elsősorban a szakterületen dolgozóknak akarnak hasznos segítséget nyújtani, de véleményünk szerint minden irodalomkedvelő örömet lel benne.

Regények

A kortárs William Goldingot, a második világháború utáni angol irodalom egyik kiemelkedő egyéniségét nem kell olvasóinknak bemutatni.

A Kriterion Könyvkiadó a Horizont sorozatban jelentette meg két regényt — A legyek ura, A torony — melyek révén bepillanthatunk a sokszor félreértett és irásáival nagy vitákat felkavart író világába. A legyek urával csak másfél évtizede jelentkezett, de rögtön európai hírnevet szerzett és többi műve sem okozott családot. Valószínűleg azért, mert: „Nem kész igazságok sablonjára húzza rá a valóságot, hanem, mint minden igaz és jelentős író: a még ismeretlen igazságok, a valóság meg fál nem tart törvényeit keresi regényeiben”.

Vers

A prózáirónak ismert Panek Zoltán verseivel már találkoztunk olykor-olykor az Utunkban. A Dacia Kiadó Melyrepülés címen jelentette meg egy kötetét, a szerző 1967—1969 közötti terméséből. Aradra, sajnos, olyan kevés érkezett a könyvből, hogy talán már egyetlen példány sem kapható. A könyv-árusok félelme a verskötetektől, közismert. Arra hivatkoznak, amikor keveset rendelnek, hogy az

olvasók idegenkednek a verstől és nem vásárolják. Panek verseinek ismeretében újból leszögezhetjük, nem értjük az ilyen olvasókat!

Képzőművészet

A Meridiane kiadó román nyelvű képzőművészeti sorozata nagyon közkedvelt és keresett munkákkal hódította meg az érdeklődőket. Világhírű művészek életrajzai után csak fokozza a sorozat értékét, hogy az utóbbi kötetekben reprodukciókat is közölnek. Így például kerek 100 kép illusztrálja Fred Bérénce: Renasterea italiană (Az olasz reneszánsz) című kötetes művét, melyben a közismert szerző megpróbálta átfogóan bemutatni — nemcsak szigorúan művészeti oldalról — azt a kozmikus tavaszt, melynek — mint ahogy Engels mondta — „Óriásokra volt szüksége és óriásokat is nemzett. A gondolkodás, a szenvedély és a jellem, a sokoldalúság és tudás óriásait.

F. P. I.

Színházi Világnap

Minden évben március 27-én ünneplik meg világszerte a színház napját. Megemlékeznek arról a művészetről, mely évezredek óta társadalmi megrendülésekkel, a testnérművészetek versengésével és maig megőrizte az ember gondolkodás fejlődésében betöltött szerepét.

Ebben az évben Thália ünnepe a „Színház és iskola” kapcsolatának jegyében zajlik. A két fogalmat évszázadok történelme kapcsolta egymást közegető, egészséges viszonyba és ezt a tradíciót generációk újították fel és mélyítették egyre igazabban kapcsolatba. Senki előtt sem titok, hogy a román színhátszás bőbeszédű annak idején az iskolák jelentették. Balazs-falván, Kolozsváron, Bukarestben és Brassóban 150—200 évvel ezelőtt is léteztek iskolai színjátszó csoportok, amelyek számtalan esetben mutattak be hazai alkotásokat is. Aradon a Preparandia létesítésétől (1812) az iskolai színjátszó kör volt a város művelődési életének egyik legfőbb tényezője. 1818-ban, alig néhány hónappal az aradi színház építelésének felavatása után, a Preparandia diákjai román nyelvű előadást tartottak ennek színpadán. Ez az esemény volt városunkban az első román nyelven tartott színelőadás.

Ma a színház és iskola közötti kapcsolat új tartalmat kapott. A színház még nagyobb teret tölt be az oktatásban, annak szerves részévé vált. Az ifjúság rendszeres látogatója az előadásoknak és ezzel a színház nemcsak a tanult drámák szemléltető eszköze, hanem az esztétikai nevelésnek is egyik legfontos tényezője lett. Az aradi társulat tagjai számtalan esetben rendeztek találkozókat a diákokkal. Eppen a napokban tartottunk hasonló találkozót a Ion Slavici Liceum diákjaival, ahol rövid ismertető után a társulat tagjai a román költészet nagyjainak verséből szavaltak, majd részletek játszottak a közeljövőben sorra kerülő bemutatóból. I. L. Caragiale MOFTANGHI című darabjából. Ezzel a találkozással köszöntöttük városunkban a Színházi Világnapot.

ROSIOVICI ENRIC

NEMZETKÖZI ÉLETT

Peking

Román–kínai árucserreforgalmi és fizetési egyezményt írtak alá

Március 28-án Pekingben aláírták a Románia Szocialista Köztársaság és a Kínai Népköztársaság 1970-re szóló árucserreforgalmi és fizetési egyezményét. A két ország kereskedelmi kormányküldöttségeinek tárgyalásai a barátság és a kölcsönös megértés légkörében folytak.

Az új egyezmény értelmében 1970-ben tovább növekednek és bővülnek Románia Szocialista Köztársaság és a Kínai Népköztársaság árucseréi. Románia szerszámgyártó, kőolajipari berendezéseket és felszereléseket, tehergépkocsikat, ásványolajokat, hengerelt termékeket és acélcsöveket, műanyagot, rovarirtókat, vegyi termékeket és más árukat szállít a Kínai NK-ból.

Ezek ellenében Románia a Kínai NK-ból különböző szerszámgyártókat, kemény fémeket, hengerelt vas termékeket, vegyi és ásványi termékeket, pamut, gyapjú és selyem textilárut, mezőgazdasági élelmiszereket, ipari közfogyasztási cikkeket importál a Kínai NK-ból.

Az egyezményt román részről Cornel Burtică külkereskedelmi miniszter, kínai részről pedig Lin Haj-jun ideiglenes külkereskedelmi miniszter írta alá.

Az aláírásán jelen volt Li Szi-nien, az államfő, Li Csan külkereskedelmi miniszterhelyettes, Aurel Duma, Románia pekingi nagykövete.

te, valamint a két küldöttség tagjai.

Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság Államtanácsának elnöke ugyanaznap fogadta Cornel Burticát, Románia külkereskedelmi miniszterét.

Jelen volt Li Szi-nien, az Államtanács alelnöke, Lin Haj-jun ideiglenes külkereskedelmi miniszter, Li Csan helyettes külkereskedelmi miniszter és más hivatalos kínai személyek. Ott volt Aurel Duma, Románia Szocialista Köztársaság pekingi nagykövete.

Az államfői szíves, baráti megbeszélést folytatták.

Lin Haj-jun, a Kínai NK ideiglenes külkereskedelmi minisztere szombaton vacsorát adott a román kereskedelmi kormányküldöttség vezetője tiszteletére.

A vacsorán részt vett Li Szi-nien, az Államtanács alelnöke, Li Csan helyettes külkereskedelmi miniszter és más kínai hivatalos személyek.

Ott volt Aurel Duma, Románia pekingi nagykövete és a két küldöttség tagjai.

Lin Haj-jun és Cornel Burtică pohárköszöntőt mondott, eltekintve a két ország és két nép baráti kapcsolatának és együttműködésének erősödését. A vacsora a meleg barátság légkörében folyt le.

Az amerikai sajtó központi problémája ismét a Song My-i tömeggyilkosság

WASHINGTON. — C. Alexandroa, az Agerpres tudósítója közli:

Három és fél hónappal feltárása után a Song My-i tömeggyilkosság ismét az amerikai sajtó központi problémája lett.

A Pentagon által kinevezett vizsgáló bizottság William Peers altábornagy vezetésével terjedelmes jelentést nyújtott be a kegyetlenkedés részleteiről. Peers tábornok kijelentette az újságíróknak, hogy Song My-ben „megazo tragédia játszódott le”. A szűkszavú nyilatkozatot az amerikai naplók a jelentés lényeges következtetéseket értelmezik. A tábornok ezzel nyilván elismerte az amerikai katonák vietnami kegyetlenkedéseit, ráadásul egyes tábornokoknak arra a kijelentésére, hogy a

Song My-i mészárlásról szóló hírek „koholmányok”, „tulzasok”, vagy „a haboru szokásos velejárói”.

Sajtójelentések szerint Tran Ngoc Tan, a szintinhi katonai körzet parancsnoka saigonai felettesének küldött 1968. április 11-i jelentésében rámutat, hogy „az amerikaiak csaknem 500 Song My-i civilt szedtek össze és lötek agyon egyetlen tisztogatási művelet során”. Bar az előző hivatalos és nem hivatalos hírekben 100–300 személy, köztük sok öreg, gyermek és nő meggyilkolásáról volt szó. Peers tábornok jelentésében egyetlen számot sem említett. Egyes források szerint a jelentésből azért maradtak ki a számok, mert azok közlése egy hivatalos dokumentumban igen kellemetlen következményekkel járt volna az Egyesült Államokban és külföldön egyaránt.

A jelentés a Song My-i gyilkosságért 14 katonát tesz felelőssé. A mészárlásért közvetlenül felelősek tart egyes alacsonyabb rangú katonákat, míg két tábornoknak, három ezredesnek, két alezredesnek és három őrnagynak azt rója fel a jelentés, hogy szolgálati mulasztást követett el, megszegte a törvényes szabályokat és hamisan esküdt.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa a Tudományos Érdem érdemrend I. fokozatával tüntetett ki szovjet akadémikusokat

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa a Tudományos Érdem érdemrend I. fokozatával tüntetett ki Vaszilij Pusztovojt és Pavel Lukjanyenkót szovjet akadémikusokat, a hazai napraforgó- és búza-szelektió támogatásában szerzett kiemelkedő érdemeikért.

Teodor Marinescu, Románia Szocialista Köztársaság moszkvai nagykövete március 27-én ünnepélyes külsőségek között átadta a két szovjet tudósak az érdemrendeket a krasznodari Olajos Növények Össz-szövetségi Tudományos Kutatóintézetében.

A kitüntetettek nevén Pavel Lukjanyenkó akadémikus fejezte ki köszönetet Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának, Nicolae Ceaușescu elvtársnak munkájuk nagyrabecsüléséért, a magas kitüntetésekért.

A szovjet tudós hangsúlyozta,

milyen fontos a két ország szelektios szakembereinek együttműködése nagyüzemi buza- és napraforgó- és más növények kinevelése és elterjesztése szempontjából. Mint hangsúlyozta, meggyőződése, hogy az együttműködés továbbra is gyümölcsözően fejlődik a két nép jólelte érdekében.

A meleg, baráti légkörben lezajlott ünnepi gyűlésen felszólaltak a Szovjetunio Földművelésügyi Miniszterütemének, a helyi part- és állami szerveknek a képviselői, a krasznodari Olajos Növények Össz-szövetségi Tudományos Kutatóintézeté és a Gabonatermesztési Tudományos Kutatóintézet több tudományos munkatársa. Valamennyi felszólaló meglegezően nyilatkozott a szovjet tudós munkájának magas elismeréséről, s hangsúlyozta, hogy fejleszteni kívánja a szovjet és a román tudósok együttműködését.

SZOVJETUNIO: A nagy energiák fizikájával foglalkozó Moszkva melletti intézetben hatalmas, 76 milliárd EV energiájú részecskegyorsító működik. Képünk a gyűrűalakú elektromágneses gyorsító egy részét ábrázolja.

Még mindig késik a tavasz

Miközben Európa több déli országában beköszöntött a tavasz, Nyugat-Németországban pénteken és szombaton havazott, s több helyen hóvihar is volt. Ez annál melegebb, mert általában a kontinentnek ebben a részében már február elején beköszönt a tavasz.

A rendkívül rossz látási viszonyok miatt péntek este komoly közlekedési akadályok keletkeztek a Köln–Bonn autózstrádon.

Lengyelországban 50 év óta nem volt ilyen hosszú téli. A szokásosnál csaknem egy hónappal előbb kezdődött és még most sem akar végleg visszahúzódni. Varsóban és az ország központi vidékein november 26-án lehullt az első hó.

s az első „hivatalos” téli napon 28 fok hideget mértek. A legtöbb hó februárban esett. Hasonlóan kemény tél volt az 1939–1940-es, amikor december 10-én beálltak a kemény fagyok és március 10-ig tartottak. A leghidegebb hónap ezen a télen december volt, átlag 3,5 fokos hideggel.

BRÜSSZEL. (Agerpres).

Szombat reggel Belgium lakosai arra ébredt, hogy az országot hótakaró fedi. A hótakaró több helyen eléri a 10–15 centiméter vastagságot is. A sikos utakon számos közlekedési baleset történt. A meteorológiai szolgálatok további havazást jelentenek.

MEGTARTOTTA 12. PLENÁRIS ÜLÉSÉT A JAPAN KP KB

TOKIO. — El. Tuiu, az Agerpres tudósítója jelenti.

Tokióban megtartotta 12. plenáris ülését a Japan KP KB. Zsun-kicsi Gesi, a JKP KB Elnökségének pottagja jelentést terjesztett elő a Kvoto prefektúra új kormányzója kijelölésével kapcsolatos választásokról. A választásokat rendkívül fontosnak tekintik, minthogy eredményük nagy befolyást gyakorol majd a japán politikai helyzetre a következő években. A part ezért arra összpontosítja erőfeszítéseit, hogy a választásokon a kommunisták és a szocialisták közös jelöltje győzzön.

A plenáris ülés elhatározta, hogy július 1-re elhalasztja a JKP 11. kongresszusának összehívását.

A kongói (B) nép síkrazzáll a kizsákmányolás bármilyen formája ellen

BRAZZAVILLE. (Agerpres).

A Kongói Forradalom Hangja rádióállomás egyik a asaban Marien N'Gouabi, Kongó Népköztársaság elnöke kijelentette, hogy a kongói nép a fejlődés nem kapitalista útját választotta. síkrazzáll a kizsákmányolás bármilyen formája ellen, s ettől az elhatározástól semmilyen erő sem tudja eltéríteni — jelenti a TASZSZ hírigyűlése.

Ramutavta, hogy a március 23-i állampincikiserletet „az amerikai imperializmus finanszírozta”, az elnök felhívta a Kongói Munkapártot és az egész népet, hogy fokozzák erebégüket. N. Gouabi elnök végül hangsúlyozta, hogy a Kongói Munkapárt szilárd elhatározása „minden kizsákmányolástól mentes nem kapitalista társadalmat felépíteni”.

A hírügynökségek jelentik

AZ USA-HADERŐK DÉL-VIETNAMI PARANCSONK-SAGA KÖZÖLTÉ, hogy két újabb amerikai helikoptert löttek le a magas fennsíkok övezetében és Saigón környékén. Két katona életét veszítette. 19 megsebesült. Amint a United Press International közli, az USA haderő 1961 januárja óta 1538 helikoptert veszítettek Dél-Vietnamban.

A CIPRUSI RENDŐRSÉG SZÖVIVŐJENEK JELENTÉSE SZERINT. A Makariosz érsek elleni március 8-i merénylet résztvevői a kormányhoz közel álló más magas rangú személyeket is meg akarták gyilkolni. Az áldozatjelöltek nevéjegyzéke a ciprusi hatóságok kezébe jutott.

A rendőrség azt gyanítja, hogy a nevéjegyzék és az egyik nikosziai garázsban felfedezett fegyverlerrak között összefüggés van.

AMINT A VNA HIRÜGYNÖKSÉG KÖZLI, Vietnam Demokratikus Köztársaság kormánya a kambodzsai helyzet miatt elhatározta,

hogy ideiglenesen felfüggeszti kambodzsai nagykövetségének, kereskedelmi irodájának és a vietnami távirati ügynökség irodájának minden tevékenységét, és ideiglenesen visszahívja Phnom Penhből ezek személyzetét.

A hírügynökség szerint március 28-án Vietnam DK képviselőitnek személyzete visszaérkezett Hanoi-ba.

A KÖZEL-KELETI TAJÉKOZÓDASI KÖRÜNT LEVŐ Joseph Luns holland külügyminiszter Kairóban Mahmud Riad egyiptomi külügyminiszterrel tárgyalt. A MEN hírügynökség jelentése szerint a holland külügyminiszter elmondotta, hogy országa támogatja a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatát, s úgy véli, hogy az jó alap a közel-keleti válság rendezéséhez. Mahmud Riad rámutatott, hogy a béke helyre állításához az izraeli csapatoknak el kell hagyniuk az elfoglalt arab területeket és Izraelnek alkalmaznia kell a palesztinai menekültekre vonatkozó ENSZ-határozatot.

EGY CSÜTÖRTÖKÖN BALESETBEN ELHUNY 13 éves svéd fiú mindkét veséjét repülőgépen Majna-Frankfurtba szállították az Euro-Transplant szervezet megbízásából. A sebészek az egyik vesét egy 40 éves nő, a másikat egy ugyanannyi idős férfi szervezetébe ültették át. A két páciens, aki hetek óta művesével él, a műtét után jól érzi magát, új veséje normálisan működik.

A LIBANONI BIZTONSÁGI TANÁCS péntek este Kamal Jumblatt belügyminiszter elnökletével megvizsgálta a gerillák és a Falanx Párt hívei közötti összetűzések nyomán kialakult helyzetet. Mint már jelentettük, az incidenseknél több halálos és sok sebesült áldozata volt. A France Presse jelentése szerint a belügyminiszter felszólította a lakosságot, őrizze meg nyugalmát és ne adjon hitelt a káosz és anarchia előidézési hivatott tendenciós híreknek, és figyelmeztetett, hogy a főváros utcáin tilos felfegyverkezve járni.

A Kanadai Kommunista Ifjúsági Liga kongresszusa

TORONTO. (Agerpres).

Torontóban megkezdődött a Kanadai Kommunista Ifjúsági Liga kongresszusa. A résztvevők megvitatják és elfogadják a Kanadai Kommunista Ifjúsági Liga szervezeti szabályzatát, valamint a szervezet céljait és feladataitól szóló kiáltványt. Megvizsgálják az ország főbb bel- és külpolitikai kérdéseit és kidolgozzák a szervezet munkaprogramját.

Charles McFeddán, az országos szervezőbizottság elnöke jelentést terjesztett elő a szervezet céljairól és feladatairól.

ÚJABB THAIFÖLDI EGYSÉGEK ÉRKEZTEK LAOSZBA

XIENG KUANG. (Agerpres).

A Khaszan Patet Lao hírigyűlése jelentése szerint egy újabb thaiföldi tüzérségi egység érkezett Laoszba. A 155 mm-es ágyúkkal felszerelt egységet Vientianétól 120 kilométerre északra, Pakszang tartományban szállítottak el. Ez megelőzően március 17. és 20. között két thaiföldi gyalogos zászlóalj és több tüzérségi egység érkezett a Long Chang-i támaszpontra.

A hírigyűlések beszámolóiról is, hogy március 21-én és 24-én amerikai B-52-es bombázók több bérépülést hajtottak végre Laosz légterében. Március 23-án 11 kül-

detésben vettek részt Xieng Kuang tartomány felszabadult övezetei felett, míg 24-én éjjel minden bérépülést Laosz keleti tartományaira összpontosítottak.

XIENG KUANG. (Agerpres).

A Khasan Patet Lao sajtóügynökség jelentése szerint, Laosz felszabadított övezeteiben az élet normális mederben folyik, erőfeszítések történnek a termelés növelésére, az oktatás kiterjesztésére és javítására. A felszabadított déli vidékeken újabb mezőgazdasági iskolákat építenek.

BUDAPESTEN ALÁÍRTAK A MAGYAR–BOLGÁR GAZDASÁGI ÉS MŰSZAKI-TUDOMÁNYOS EGYÜTTMŰKÖDÉSI BIZOTTSÁG 9. ÜLÉSSZAKÁNAK JEGYZŐKÖNYVÉT. A bizottság a két ország közti gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről tárgyalt. A bizottság munkacsoportjai javaslatokat dolgoztak ki a szakosításról, kooperációról és a kölcsönös szállításokról a gépiparban, a fémiparban, a vegyiparban és más iparágakban.

AZ OLASZ RENDŐRSÉG PÉNTEK DÉLUTÁN Róma melletti villájában letartóztatta Frank Coppola, az olasz Maffia és az amerikai Cosa Nostra hírhedt tagját. A letartóztatás okait nem közölte.

Coppola Amerikába való kivándorlása után vált ismertté bűnös tevékenységével. A második világ-háború után visszatért Olaszországba, s ott kereskedelmi céget alapított. Ennek leple alatt azonban folytatta bűnös tevékenységét, különösen a kábítószer-kereskedelemben.

MAJUS 27-én ÁLTALANOS VALASZTÁSOKAT TARTANAK Ceylonban. Sajtóhírek szerint a választásokon a következő politikai pártok vesznek részt: az Egységfrontba tömörült Szabadságpárt, a Ceyloni Kommunista Párt, a Szocialista Párt és a Nemzeti Egységpárt vezette csoportosulás. A Ceyloni Egységfront politikai programja követeli a köztársaság kikiáltását, az állami szektor kiterjesztését a gazdaságban, a külföldi bankok ellenőrzését, a bel- és külkereskedelm irányítását, agrárreformot.

WASHINGTONBAN KÖZZETETT STATISZTIKAI ADATOK SZERINT az Egyesült Államokban 1969. július 1-én 203,2 millió lakosa volt. Amint az adatokból kitűnik, minden 100 nére 96,4 férfi jut, 1940-ben az arány ennek épp a fordítottja volt.

A MEXIKÓI PUEBLO HELYSÉG KÖZELÉBEN 25 méteres szakadékból zuhanó egy munkásokat szállító autóbusz. A balesetnek 25 halálos áldozata volt.

Az EAK a haladás és a fejlődés útján

Az Egyesült Arab Köztársaság, a történelem egyik legdinamikusabb civilizációjának örököse, amely azonban megszínylette a gyarmati rendszerek mostohaságát, napjainkban újra kifejezésre juttatja erőteljes egyéniségét, nagy fejlődést mutat a gazdasági és társadalmi élet minden területén. Az olykor tragikus mai történelmi események közepette is az egyiptomi nép minden erejét megfeszítve allandoan arra törekszik, hogy jutuljon az elmaradottság szakaszán és meg erősítse gazdasági függetlenségét.

Az utóbbi években nehéz megpróbáltatásokat átvészelő Egyesült Arab Köztársaság kénytelen megosztani erőit az e térségben uralkodó feszült helyzet miatt, és óriási erőfeszítéseket tesz, hogy az élet ilyen körülmények között is a rendes mederben folyjék. Az egyiptomi nép energiáját továbbra is annak szenteli, hogy önálló gazdaságot építsen

ki, és töltséje a hagyományos kereteket, amelyek a gyapottermesztésre, a Szezi-csatornára, a turisztikára szorítottak. Megkezdődött a heluani kohászati kombinát kibővítése olyképpen, hogy a termelőkapacitás évi mintegy 300 000 tonnáról 1,2–1,5 millió tonna acélra növekedjék. Az új lelőhelyek felfedezésevel és kiaknázásával — főleg a Szezi-öböl mentén — az ország kohászati termelése tavaly elérte a 17 millió tonnát, az idén pedig 25 millió tonnára emelkedik.

Az ipari termelés is egyre változatosabb formákat ölt. Az 1952. évi forradalom utáni 18 év alatt az ország ipari termelése megkétszereződött. Az EAK jelenleg személygépkocsikat (Fiat-szabadság után), mosógépeket

bővítése érdekében a talajvíz felhasználásával öntözés útján igyekeznek művelés alá fogni a Nilus nyugati részén elterülő sivatag medencéit, az úgynevezett Újölveget. A leglátványosabb alkotó munka azonban az asszuáni völgyzárógáthoz fűződik, amelynek segítségével mintegy 600 000 hektárral növekszik majd a meg-

művelhető földterület. Ez az 1952 előtti területnek csaknem egyharmadának felel meg. A vízierőmű véső fokozat 10 millió kilowattóra áramot fog szolgáltatni, mintegy kétszeresét az ország jelenlegi áramtermelésének. Az áram maris gyárakat és üzemeket működteti Kairó körül.

A más országokkal együttműködésben épülő ipari létesítmények között megkülönböztetett jelentősége lesz az alexandriai szodagyárnak és a hamrawi foszfátgyárnak, a foszfátgyárak komplexumnak. A létesítmények az országunkkal kötött együttműködési egyezmény gyümölcsei is arról tanúskodnak, hogy a román nép rokonszenvvel tekinti

és támogatja az EAK népének, az arab nepeknek a gazdasági és szociális haladásért vívott küzdelmét.

A rendkívül nagy akadályok leküzdése során elért nyilvánvaló sikerek ellenére azonban az EAK népének még bonyolult és nehéz gazdasági problémákkal kell megbirkóznia. Mindenek előtt arról van szó, hogy hosszú időre biztosítani kell a gazdasági fejlődést, mert csak így nyújthatnak megfelelő életkörülményeket az egyre népesebb lakoságnak. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az egy lakosra jutó átlagos évi jövedelem még meglehetősen szerény. E problémák megoldása, valamint az e térségben lévő országok anyagi és emberi erőforrásainak hasznosítására dolgozott nagyszabású program meginkább szükségessé teszi, hogy a népek nyugalomban éljenek és a békes munkának szenteljék minden energiájukat.

I. ALEXANDRESCU